

2012 р. № 20/21

# Погодина

літературно-краєзнавчий журнал  
Рівненщини

**Видається за сприяння:**  
Рівненської обласної ради,  
Рівненської обласної  
державної адміністрації,  
Рівненської організації Національної  
спілки письменників України.

**Головний редактор:**  
Євген Цимбалюк

**Літературний редактор:**  
Лідія Рибенко

**Редакційна колегія:**  
Євген Цимбалюк  
Лідія Рибенко  
Віктор Мазаний  
Вікторія Климентовська  
Анатолій Криловець  
Петро Кралюк  
Юрій Береза

Книга видана за сприяння  
Рівненської облдержадміністрації та  
обласної ради відповідно  
до Програми підтримки національного  
книговидання, популяризації української  
книги та сприяння книгорозповсюдженню  
в Рівненській області на 2009-2013 роки.

## ЗМІСТ

### ПРОЗА

- Лідія Рибенко. Любариси.  
(Фантастична повість, частина II) . . . . . 3
- Сергій Курінний. Схизмати  
(роман, книга II, початок) . . . . . 28
- Микола Оттов. Провідник (роман) . . . . . 57
- Микола Береза. Столітній учитель  
малювання (новели) . . . . . 125
- Неоніла Диб'як. Перевізник (новели) . . . 129
- Ігор Кир'янчук. Персонаж у Нью-Йорку . 131
- Іванна Гузовата. Коробка . . . . . 133
- Людмила Марчук. Во ім'я любові . . . . . 135

### ПОЕЗІЯ

- Павло Рачок. "В цьому світі мене  
не стерти" . . . . . 139
- Ростислав Солоневський.  
Відлуння війни . . . . . 142
- Василь Басараба. Слов'янський світ. . . . 144

### ПОЕТИЧНА МОЗАІКА

- Микола Береза . . . . . 146
- Лідія Рибенко . . . . . 146
- Юлія Костюкевич . . . . . 147
- Юлія Бондючна . . . . . 147





<b>ДЕБЮТ</b>	
Вікторія Кузнецова (Волошина) "Ми були – дотиком..."	148
<b>РАРИТЕТИ</b>	
Іван Левкович. Нарис історії Волинської землі	150
Михайло Подворняк. Волошки (оповідання)	216
<b>ГОЛОС ВЕЛИКОЇ ВОЛИНИ</b>	
Надія Гуменюк. Це дерево народжене для скрипки	225
<b>НАШІ ЗЕМЛЯКИ</b>	
Марія Морозенко. Князь Святослав (поема)	228
Неоніла Диб'як. Висоти білого сокола	237
Антоніна Листопад. На перехресті (поезії)	239
<b>РЕЦЕНЗІЇ</b>	
Юлія Бондючна. На ріллі часу	245
Петро Кралюк. Чи перетруть нас жорна?	248
Олександр Євтушок. Повесть для домашнього огнища	250
Вікторія Климентовська. І знову про чорне і біле	258
Вікторія Климентовська. На орбіті	261
Микола Сіробаба. Акценти й ремінісценції поетичного світу	263
Валерій Полковський. Рівненський еротичний феномен	265
Андрій Кондратюк. Міра людських переживань	267
Тетяна Марцинюк. Хто ж він, поляк з польської глибинки?	276
<b>ДУХОВНІ ВИТОКИ</b>	
Петро Кралюк. Феномен мовного протесту. Вірші на жалісний погреб П. Сагайдачного	279 281
<b>ШЕВЧЕНКІАНА</b>	
Свгенія Гладунова. Літературні загадки: Гоголь і Шевченко	286
<b>ПАМ'ЯТЬ НЕОПАЛИМА</b>	
Микола Пшеничний. Ніна Федорівна й Олесь Терентійович	289
Ірина Мізюк. Рецепт повстанських пісень про неволю	292
<b>ДОЛІ ЛЮДСЬКІ</b>	
Федора Катрушина. Наш шлях	299
Василь Рябунець. Лист (новела)	316
<b>ПОДІЇ</b>	
Лідія Рибенко. Письменицькі заходи	319
<b>РЕТРОСПЕКТИВА</b>	
Лілія Овдійчук. "Літературна Україна"	325

<b>МОНОГРАФІЇ</b>	
Святослав Мельничук. Нове бачення сучасної Рівненщини	329
<b>РІДНОКРАЙ</b>	
Віктор Мазаний. Дев'ять листів написав Оноре де Бальзак на Рівненщину	331
Алла Українець. Добročинна діяльність Ф. Р. Штейнгеля	333
Анна Лимич. "Квасилів: фрагменти історії"	338
<b>НЕЗАБУТНІ</b>	
До 80-річчя Гурія Бухала. "Турусі ви не пізнали б..."	339
Любов Пшенична. Гілочка з родинного дерева	341
<b>МИСТЕЦТВО</b>	
Сергій Виткалов. Багатогранність таланту – дітям (Анатолій Мартиненко)	344
<b>МУЗИКА</b>	
Два береги. Слова Петра Велесика. Музика Андрія Пастушенка	346
То моє Полісся. Слова Петра Велесика. Музика Андрія Пастушенка	347
<b>НАШЕ КОЛО</b>	
Микола Трубілко	348
Таїсія Савінська	349
Олександра Медвідь	349
Юліана Вайншельбойм	350
Олександра Петруняк	350
Володимир Савчук	350
Любов Воробей	358
Наталія Голяка	359
Яна Гумен	361
Микола Карнаухов-Конарчук	362
Вікторія Фещук	364
Ірина Баковецька	366
<b>ГУМОР</b>	
Юрій Береза. Марш Європи (поема, уривок)	368
Василь Титечко. Міліметрівки	377
Анатолій Карп'юк. Убивчий пафос "Українського Перця"	381
Микола Жакун. Мед на асфальті	383
<b>ДИТСАД</b>	
Роман Демчук. Весела оселя	384
Анна Лимич. "Мура-гламура"	386
Свгенія Гембаровська. Дитяча абетка	388
Віктор Міроненко. Як Віра, Надія та Любов місто врятували	393
Володя Криловець. "На плечі в мене казка дрімає"	407
<b>СПІЛЧАНСЬКЕ ЖИТТЯ</b>	
Спільчанський літопис	408

Лідія РИБЕНКО

## ЛЮБАРИСИ (Фантастична повість)



\* Частина першу опубліковано в числі 16/17 (2011 р.)

### Частина друга

Скоро сесія, роботи – море. А вона ще не здала кількох курсових. Ніяк не може зосередитися й налаштуватися на працю. Всі потрібні матеріали зібрані, креслення готові, хіба ще трохи в Інтернеті поритися, додати чогось цікавенького, наприклад, для вступної частини про найновіші досягнення в галузі вивчення води... Викладачка з хімії води любить такі речі. Проте якась сила наче приклеїла дівчину до дивана, і вже з півгодини вона безвільно споглядала ноутбук на столі, від якого її відділяло щонайбільше два метри, подолати які вона наразі чомусь не могла.

Власне, знала чому... І знала, яка є від цього панацея – негайно, завтра ж, забрати документи з цього університету, перевестися в інший і цезнути з цього міста... Вона вже навіть вирішила куди... Але... Таки треба ще доробити курсові та здати сесію, інакше півроку навчання – коту під хвіст.

Наче відчувши, що згадано його персону, зі свого облюбованого на пуфику ложа озвався Неро – екзот з лискучим довгим чорним хутром, розкішним коміром доквуж шиї і розпушеним хвостом. Прокинувшись зі свого котячого сну, він спершу видав специфічний звук, щось середнє між муркотінням і позіханням, потім, звівшись на свої чотири, зробив високого горба і аж тоді зволив глянути на господиню. В його погляді Клава прочитала докір: а як же тоді я, Нерчик, ти що, покинеш мене?..

– Ну як ти міг таке подумати?.. Ходи до мене!... Киць-киць-киць.... – наставила до нього руки.

Зробивши паузу, вирішуючи, чи варто поступатися своєю гідністю, Неро таки зістрибнув із пуфика на диван, де між подушками возсідала його господиня, і, наблизившись до неї, почав муркотіти.

– Ну як ти міг подумати, що я тебе залишу? – продовжила Клава, глядячи котика. – Таж у мене є спеціальна сумка для тебе, ти ж знаєш... Довідки, які треба, я також візьму... Я ніколи тебе не покину, мій котиську-хлопчиську...

Він нарешті повірив їй і на доказ своєї величезної любові раптом боляче вкусив дівчину за палець, на додачу вчепившись передніми лапами в її кисть, а задніми, випустивши кігті, почав відчайдушно дерти Клавіну руку зі слідами його палких почуттів у вигляді давніх і свіжих шрамиків на шкірі. Насилу вивільнившись від потужної хватки, Клава зловчилась і схопила kota за спинку, піднявши його в повітря. Він ще загірив усіма своїми чотирма лапами простір, але, розвернутий і притиснутий до грудей дівчини, різко змінив стиль поведінки, замінившись у найлагіднішу істоту в світі, довірливо обхопив лапками, мов ручками, Клавіну шию і, тручись об неї, замуркав з максимальною можливою для нього силою звуку.

Проте недостатньою для того, аби заглушити мелодійний дзвінок мобільного, який лежав поряд.



Сергій ВИТКАЛОВ

## БАГАТОГРАННІСТЬ ТАЛАНТУ – ДІТЯМ (АНАТОЛІЙ МАРТИНЕНКО)



Художня освіта, як відомо, була в пошані українців у всі часи. Не всі випускники художньої школи, зрозуміло, стануть згодом професіоналами у мистецтві, створять шедеври, достойні уваги нащадків, утім, усі вони точно будуть зовсім інакше ставитися до життя країни, в якій їм належатиме жити і самореалізовуватися. І вони обов'язково наснажать її простір власним художнім елементом, поширять своє художнє бачення проблем на усі сфери життєдіяльності суспільства, поліпшуватимуть його духовний клімат.

Саме таке завдання і ставить перед собою педагогічний колектив Рівненської дитячої художньої школи, яка у 2009 році відзначила свій золотий ювілей. Її директором з 1970 по 2011 рік був Анатолій Іванович Мартиненко, член Національної спілки художників України, учасник понад 50 всеукраїнських, міжнародних, обласних, зокрема й низки персональних художніх виставок.

Твори Анатолія Мартиненка розміщені сьогодні в музеях і картинних галереях різних куточків України, у численних приватних колекціях, установах культури краю.

За тематичним спрямуванням своїх картин – він лірик, частково, навіть філософський лірик. Принаймні ті картини, що є предметом його гордості, відбивають саме цей стан. І ті часточки природи, відтворені на них, це – переважно поліське село, глибинка Волинського Полісся, забуте Богом, утім, таке затишне й рідне.

Формат цього видання не передбачає, на жаль, розлогого мистецтвознавчого аналізу його творів. Тому надамо можливість читачеві переглянути окремі замальовки та скульптуру і самому зробити належний висновок.

Це можна зробити і в художній школі, де його картин експонується чимало. Ну, а через його дерев'яні скульптурні зразки “пройшла”, мабуть, уся малеча центральної частини міста, що значну частинку свого вільного часу проводила у місцевому парку культури.

Усі ці міфологічні воїни з суворими обличчями, здається, зберігають величну таємницю, яка ніколи не буде розкрита, однак притягають до себе постійно, щоб зайвий раз задуматися над вічністю, нашою історією та... вправністю різця митця.

Водночас казкові сюжети, як і образи тварин у художній інтерпретації Анатолія Івановича, відображають його щире захоплення у житті, в онуків, глибоку любов до дітей загалом. Адже такі сюжети може створити лише людина добра, що впевнено йде по життю, людина, яка відзначається мудрістю і безмежною добротою.

Помітною є і його менеджерська організаторська діяльність. Адже за період роботи на посаді директора контингент художньої школи збільшився з 120 до 400 учнів, значно поліпшилася матеріально-технічна база установи. Крім цього, відкрились нові класи гончарства та різьби по дереву, і їхні вихо-

Сергій Виткалов. Багатогранність таланту – дітям (Анатолій Мартиненко)

ванці сприяють тому, що Рівненщина помітно вирізняється з-поміж західноукраїнських областей за культурним розмаїттям.

Учні Мартиненка сьогодні продовжують своє становлення в мистецьких навчальних закладах більш високих рівнів акредитації. Серед них багато відомих архітекторів, художників, скульпторів, викладачів шкіл естетичного виховання, що дає добру нагоду колишньому директору пишатися ними й надалі думати над удосконаленням виховної системи, створеної упродовж життя.

Значний педагогічний та мистецький досвід дозволили Анатолію Мартиненку стати автором низки методичних розробок із питань викладання рисунку, живопису та композиції в дитячій художній школі. Свій багатий професійний досвід він передає молодим педагогам у народному університеті образотворчого мистецтва при Рівненській дитячій художній школі та радо ділиться цим надбанням і з молодшими колегами з інших освітніх структур.

Анатолій Іванович – учасник багатьох загальноміських заходів та свят. В якості

головного художника він виконав оформлення чотирнадцяти “Свят зими” в м. Рівне, десяти “Днів міста”, трьох міжнародних фестивалів дитячого хорового мистецтва “Весняні дзвіночки” тощо. Так само в якості головного художника очолював організаційний колектив із питань оформлення всіх Творчих звітів майстрів мистецтв і художніх колективів Рівненської області в Національному Палаці мистецтв “Україна” (м. Київ).

Сьогодні Рівненську художню школу очолює його старший син Артур, який намагається зберегти спадковість творчого досвіду, розширити і поглибити його зі своїм, поки що виключно батьківським мистецьким колективом. Наскільки йому це вдасться – покаже час, який, як відомо, – категорія вічна.

Однак, поза сумнівом, обов'язково вдасться, адже художнє середовище, створене за стільки років Анатолієм Івановичем, і виступатиме тим гарантом художньої якості, на формування якої було витрачено стільки енергії і духовних сил.

### “Погорина” (№ 20-21) проілюстрована фоторепродукціями картин Анатолія Мартиненка



Анатолій Мартиненко. Перший сніг

Літературно-краєзнавче видання

# Дягоруна

2012 р. № 20/21

На обкладинці: Дубенський замок – незламна твердиня духу на українській землі

Технічний редактор – *Михайло Дятлик*

Комп'ютерна верстка – *Тетяна Дятлик*

**ISBN 978-617-515-100-6**

Підписано до друку 27.12.2012 р.

Формат 70x108 1/16. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 34,5. Наклад 400 прим. Зам. № 43

Видруковано ПП Дятлик М.С.

35304 Рівненська область, Рівненський район,

с. Корнин, вул. Центральна, 58

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 11 від 12.06.2002 р.